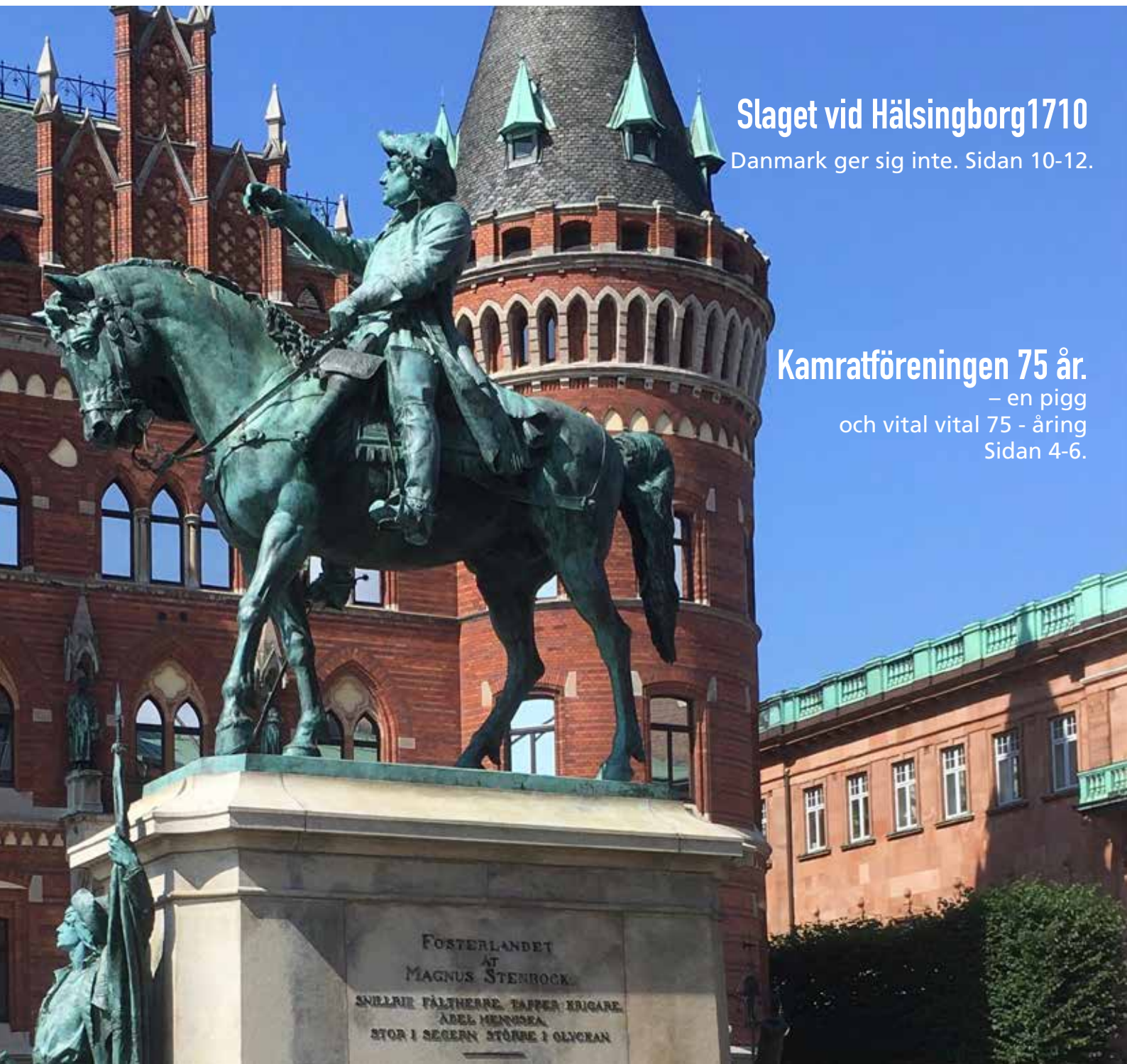


# LV FYRINGEN

Föreningen bildad 1946  
Kamratföreningen 75 år

NUMMER 3-4 / SEPTEMBER 2021 ÅRGÅNG 65



## Slaget vid Hälsingborg 1710

Danmark ger sig inte. Sidan 10-12.

## Kamratföreningen 75 år.

– en pigg  
och vital vital 75 - åring  
Sidan 4-6.

FOSTERLANDET  
AT  
MAGNUS STENROOS.  
SNILLRE FÄLTHERRE. TAPPER KRIGARE.  
ÄDEL MÄNNISKA.  
STOR I SEGERN STÖRRE I OLYCKAN

# INNEHÅLL

## Skånska Luftvärnskårens Kamratförenings styrelse

Organisationsnr 802443-9559  
Medlemmar: 544

Ordförande Thomas Lantz  
0709 47 77 99/ thomaslantz17@gmail.com  
Vice ordförande Bengt Jansson  
070 271 44 71/ / bb.jansson@telia.com  
registret@lv4.org/ lvfyringen@lv4.org  
Skattmästare Lars Oddshammar  
0701-41 35 95 larsoddshammar@gmail.com  
Bankgiro 179-6275  
Sekreterare Roland Jostrup  
roland@jostrup.se  
Ledamot Inga Berggren  
0707 88 40 49/ ingaberggren@telia.com  
Ledamot Lars Persson  
070 519 39 82/ larsveinge.persson@gmail.com  
Webbmaster Curt Hansson/ curt.hansson@kopingebro.com  
Veteranstöd vakant  
Materieförvaltare Claes Malmberg  
Claesmalmberg321@gmail.com  
Museiintendent Lars Noretöft  
Lars.noretöft@hotmail.com

Lv FYRINGEN  
Nils Ahlins Gata 19  
271 39 YSTAD  
Ansvarig utgivare Thomas Lantz  
Redaktör Bengt Jansson

Grafisk Design Kreatören i Grönt AB  
Tryck Ystad Tryck AB



### Sidan 4-5:

Kamratföreningen  
-en vital 75 åring

Ända sen den startade  
och då var året 1946.



### Sidan 14-15:

Slaget vid Helsingborg  
Danmark ger sig inte.

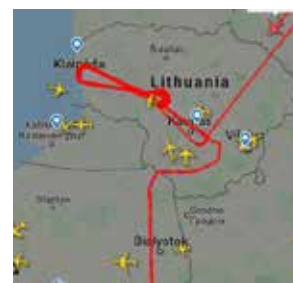
Landstigninen vid Råå  
oktober 1709.



### Sidan 7:

Under blå Gul fana  
Lumparminnen:

Lv 4 – Husie- Falsterbo  
med mera.



### Sidan 10-11:

Signalspaning  
- varför? – hur?

Vi har ju alla märkt av  
de svängningar som skett  
i försvarspolitiken  
de senaste åren

## Ur innehållet i nästa nummer som kommer medio våren 2022:

- ✓ Vem skapade våra kaserner?
- ✓ Aktualiteter m.m.
- ✓ Kommande event

# ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET:

## Kära vänner!

Är ni trötta på Corona-viruset? Visst har det varit kämpigt på många sätt. Läste förresten att samtidigt som ölbrickandet har ökat under pandemin så har försäljningen av ölet Corona sjunkit drastiskt. Kanske inte det mest lyckade namnet just nu. Men i takt med att vaccineringen har full fart så känner man hoppet återvända och man kan faktiskt åter börja umgås med vänner som har fått stå på undantag i över ett år. Ystad jazzfestival blev årets första arrangemang på Ystads teater. Trots hårda restriktioner så kunde vi ha en publik på 200 /konsert. 2020 var det endast 50 personer. Det blir en helt annan stämning när salongen upplevs i det närmaste fullsatt. Det var en glad publik, som äntligen kunde träffas och njuta av levande musik. Många har haft en svår tid men jag har kunnat glädja mig åt att hela familjen klarat sig från viruset trots att barn och svär-döttrar är pedagoger allihop. Födelsedagar och högtider har vi firat utomhus. Nu håller vi tummarna för att smittspridningen inte tar fart efter semestrarna så att det blir möjligt att fira kamratföreningens 75 års jubileum i höst.

Vi tänker inleda festligheterna den 16 oktober med en träff på det gamla regementet i Malmö, Malmö Frivillig FörsvarsCentrum (MFFC). Vi samlas i matsalen kl. 11.00. Infart genom grinden mitt emot den gamla Miloverkstaden på nuvarande Luftvärnsgatan. Där kan vi prata gamla minnen över en kopp kaffe. Anmälan se nedan. Vi samlas sen på kvällen på Ystads teater för att uppleva en riktig Brasiliansk Sambashow med storband och många dansare. Allt detta får vi till jubileumspris – så billigt att alla kan vara med.

Föreställningen kommer också vara tillgänglig för allmänheten till ordinarie pris. Kamratföreningens medlemmar kan dessutom köpa biljetter före allmänheten. Alla är välkomna att ta med en i sällskap till det subventionerade priset. Styrelsen förhoppning är att minst 100 personer kommer.

Vi ses den 16 oktober!

Thomas



 **Slut upp på  
Kamratföreningens  
Galashow på Ystads teater!**

Vi firar föreningens 75 års jubileum med en stor Galashow på Ystads teater den 16 oktober.

*Anmälan till Husiesamlingen med mail: [event@lv4.org](mailto:event@lv4.org) före den 10 oktober 2021*

## Den 16 oktober 2021 är det utdelning av Jubelveterankors!

Har du varit medlem i 20 år (silver) eller 40 år (guld)? Då är du berättigad till ett Jubelveterankors!

Beställ snarast ditt Jubelveterankors!

Ange ditt namn, adress och valör och sätt in 100 kr på bankgiro 179- 6275, senast 10 oktober 2021

*(Obs 16 oktober gäller under förutsättning att vi har fått vårt vaccin. Normalt utdelas Jubelveterankors i samband med ordinarie årsmöte, men på grund av pandemin har vi endast genomfört digitala möten under 2020 och 2021.)*

# Lv 4 Kamratförening – en vital 75-åring

*I samband med kamratföreningens firande av de första 70 åren publicerades en jubileumsskrift om Kamratföreningen och dess roll under dessa 70 år i Lv FYRINGEN och på Kamratföreningens hemsida ([www.lv4.org](http://www.lv4.org)). Författare var Hans G Lindell.*

*Nu har ytterligare 5 år gått, Kamratföreningen firar i år, 75 år och det hade vi från styrelsens sida tänkt fra. Tyvärr så hamnade vi i ett pandemikaos som har ställt till det. Tack och lov så börjar det skönjas ett ljus i mörkret så förhoppningsvis skall vi försöka genomföra något firande senare i höst.*

*Vad har då hänt under dessa fem år;*

## Styrelsen

Från starten 1946 fram till 1997 har posten som styrelsens ordförande innehafts av förbandschefen. Efter förbandets nedläggning fortsatte dåvarande chefen Gunnar Jansson som styrelseordförande. 2005 tog tidigare förbandschefen Christer Sternung över posten som styrelseordförande. Thomas Lantz tog över ordförande klubban 2013 och blev därmed den förste ordförande som inte var eller varit chef för Lv 4.

## Medlemmar

Vid Lv 4 nedläggning 1997 uppgick antalet medlemmar till drygt 600. Efter nedläggningen ökade antalet medlemmar för att vid utgången av 2015 ligga på en bit över 600. Under de senare åren har medlemsantalet minskat. Numera finns bara en kategori medlemmar; ständig medlem vilket betingar en engångsavgift på 500

kronor. Medlemsantalet är idag ca 530 medlemmar. Kamratföreningens medlemmar är spridda över nästan hela Sverige, huvuddelen ca.400 bor i Malmö-Lund-Trelleborg- Ystads-området.

## Aktiviteter

Styrelsen försöker föra en del traditioner vidare. Styrelsen har som målsättning att under året försöka arrangera; Dagsutflykter: besök vid Lunds Domkyrka, Flygmuseet i Ängelholm och vid Luftvärnsregementet i Halmstad har genomfört. Deltagarantalet vid dessa evenemang har varit ca 15 personer. Trettondeaftonskonserter (en årligen återkommande konsert som Marinens Musikkår genomfört på Ystad teater), detta är Kamratföreningens ”pärla” i verksamheten. Konserten 2021 genomfördes p.g.a. pandemin som en digital konsert.

Teaterträffar (på militärmuseet i Ystad, årligen återkommande), mycket upp-

skattade och det brukar vara ”lapp på luckan”.

- Torsdagsträffar med ärtsoppa och någon berättelse, uppskattat och välbesökt. Som de två senaste åren har alla aktiviteter stoppats med anledning av pandemin.

Lv-FYRINGEN är idag den enda egna kamratföreningstidning med luftvärnsanknytning som ges ut i riktigt tidningsformat. Den tilldelas alla medlemmar och vi är stolta över vår tidning och vi har fått många bevis på att det är en uppskattad och efterlängtd tidning. Vi medverkar också i den för Luftvärnets kamratföreningar gemensamma tidningen Luftvärnsregementets kamrater. I den informerar vi övriga luftvärnskamrater om vår förening i stort. Denna tidning ges ut med Luftvärnsregementets stöd och den tilldelas medlemmarna i alla kamratföreningar inom Luftvärnet. Respektive tidning kommer ut två gånger per år.

## Luftvärnsregementet

Lv 4 traditioner bevaras numera av Luftvärnsregementet i Halmstad. Lv 4 standar har sedan många år funnits på Luftvärnsregementet tillsammans med övriga luftvärnsförbands standar. Detta har mottagits mycket positivt i Halmstad och de hitintills varande regementscheferna har varit noga med att framhålla kamratföreningarnas betydelse för regementets identitet och föreningarnas försvarupplysande roll. De traditionsföremål som bevarades på Revinge hed/ Silvåkramässen återbördades till Ystad 2012.

Chefsporträtten och ett antal traditionsföremål har sedan överförts till Halmstad. De Lv 4-kamrater som tjänstgör i Halmstad fick vara med och välja det de ville ha i Halmstad som skulle minna dem om tiden på Lv 4. Föremålen finns nu i en Lv 4-hörna på mässen i Halmstad. En del föremål pryder de lektionssalar i skolhuset som har namn efter oss.

### Farhågor kom på skam

Farhågorna om att Kamratföreningen inte skulle kunna leva vidare efter kårens nedläggning har som synes kommit på skam. Kamratföreningen lever vidare och verkar enligt mottot "vi fortsätter". Kamratföreningen, med drygt 530 medlemmar, har sitt säte i Ystad, på Militärmuseet.

De två senaste åren har verksamheten av naturliga skäl (Pandemi) legat på en mycket låg nivå. Kamratföreningen har genomfört en trettondeaftonskonsert digitalt. Det blev den 26 i ordningen som Marinens Musikkår genomförde digitalt. Vi har också tvingats genomföra årsmötet för 2019 och 2020 digitalt

Men, nu väntar andra tider, de flesta har blivit vaccinerade och verksamheten börjar återgå till så som det var före pandemin, men kanske helt ändå. Förhoppningsvis har vi blivit lite klokare och kanske också lite mera försiktiga när vi planerar för olika aktiviteter. Under hösten återkommer en del aktiviteter som varit mycket omtyckta; Årtor och Berättelser på Militärmuseet i Ystad börjar sin verksamhet igen, Teaterföreställning på Ystads militärmuseum återkommer och sedan kommer Harmonikören att bjuda in till en konsert. Mer om detta finns att läsa på annan plats i detta nummer.

Lördagen den 16 oktober är avsikten att vi skall ställa till ett 75-års firande, dels i Malmö på förmiddagen och senare i Ystad på teatern med en konsert. Mer om detta på annan plats i detta nummer.

Avslutningsvis hoppas vi att Marinens musikkår återkommer till Ystad teater i början av nästa år enligt gammal god tradition.

Bengt Jansson

Redaktör



# Under Blågul Fana.

Lumparminnen på Lv 4 årgång 1967/67.  
Lv 4's heder & en förväntansfull smålänning.

Malmögrabben inkallad till indelt soldat den 3 juli 1967 enl. inkallelseorder.  
Väl mottagna med fänrik Wanlerts instruktion. Anvisad till 1 kompaniets kasern & logement. Denna enkla standard med 4 våningsängar och skåp för 8 rekryter.



Förväntansfulla, välkammade å finklädda pågar  
med pressveck på byxan med koffert och bandyväska  
i handen. Och I Spänd väntan det militära livet  
uti kronans kläder....!

Dagens program. Med fänrik B Nilssons C 1.plut. Marsch till CUI förråd hämta ut personlig utrustning. Installerad på logementet med godkänd skåpordning o sängbäddning. I uniform, marschkängor, bössa, mössa och mask klar att försvara landet. Rask marsch till Militärrestaurangen. Intaga en näringsrik riklig kost med lumparvänner.

Chef 1 kompaniet Kn G Stigman & Kn P A Persson. Adjutant Per Sköld. C 1 plut Fk B Nilsson. C 2 plut Fk Sven Hansson. C 3.plut Fk Thomas Lantz. C 4 plut Styckjunkare Arne "Elvis" Ljungberg. Övriga befäl: Wanlert, E Hassmarker, T Svan, J. Andersson, U Tegle, och Hahn.

Dagarnas innehåll: Exercis uttagning till lämplig befattning. Vi gjorde ett ögontest hos fanjunkare Eddy Rosberg. Här visade det sig att undertecknad hade ett stereoskopiskt seende, kunde se två söndagar mitt i veckan. Denna egenskap ansågs viktig för landets säkerhet & försvar. En bra träning hos E. Rosberg på avståndsskikare/simulator bedöma rätt avstånd till mål/farkoster. Godkänd kunskap befattning/ avståndsmätare på centralsikte 48EF. Denna farkost grupperad på 3 jordnära ben. Roterande över plattform karusell. Här fick vi snurra och uppleva Skånes natur och skjutplatser.

Operatörer: Sidriktare Ohlsson, undertecknad, höjdriktare Persson. Med centralsiktet & 2 Lv pjäser 40/48 bekämpade vi mål/ luftfarkoster. Plutonen blev väl drillad av Fk Nilsson på Lv 4's övningsfält. Dags för granater/ skarpskjutning/ verkanseld. Motormarsch till Falsterbo skjutplats. Här grupperade med kompaniets eldföberedelser längs strandlinjen. Arméteknikerna Percy Björkman, Ronny Thell och Bengt Martinsson kontrollerade och trimmade in pjäser/cig/radarn. Flyg/målbogseraren med träffgivare & målkörv sågs i horisonten. Inriktning godkänd. Klart för eldgivning. Klart för eldgivning. Fullträff i målkorven. Plutch Fk Nilsson mycket nöjd. Vi höll flygmekanikern varm i planet, han fick krypa längst bak i planet och montera flera målkorvar denna vecka. Det vindviserades ofta med en stor röd välfylld heliumballong & fastknuten reflektor. Detta för att mäta vindriktning och vindhastighet, kompensera för denna avvikelse, till rätt inriktning på pjäserna.

Reflektorn 30x30 cm pappskiva med aluminiumfolie á pris 4 riksdaler. Här skrev soldat "upphittaren ombeds snarast skicka denna till Chefen Lv 4. Hittelön utgår". När väl denna ballong i nordlig riktning nått de högre luftlagren exploderade ballongen. Reflektorn föll ned på en smålänningss åker. Han läste och förstod. Här fanns det gott om kosing att tjäna. I en väl förpackad kartong med adress C Lv 4 skickades det till Malmö. Överste Olle Rydner C Lv 4 öppnade försändelsen, tillkallar sin adjutant övlt Henrik Palm. Order: " Kör ner till Falsterbo skjutplats. Informat om detta tilltag. Det får icke upprepas".

Väl där i Falsterbo vid lunchuppställning med övlt Palms höga stämma. "Någon jäkel har skrivit på denna reflektor, adresserad till C Lv 4 samt att hittelön utgår. Smålänning önskar skälig ersättning". Övlt Palm tog av sin båtmössa m/60. "Ni passerar mig på ett led med en kollektersättning". Kompaniets 270 soldater stod i givakt och insåg allvaret. Här gäller det att rädda kompaniets/ Lv 4's heder o anseende. Dagpenningen får anses ringa. Det räckte till en dosa snus, en kaffe, två vinerbröd. Det tog hårt i börsen. Här rök en utgift till kollekt istället för ett önskat gott vinerbröd.

Denna uttänjda båtmössa fick övlt Palm att vika upp öronlapparna. Mottaga denna dusörkollekt av 270 ansvarsfulla soldater. 5 öringarna voro stora o tunga. Båtmössa ansågs därmed icke uppfylla Trafiksäkerhetsverket höga krav på normer för god sikt av bilförare. Må snaras kasseras.

Minnens måndagsmorgon. Kompaniets uppställning vid kasern. Dags för avlämning till C 7 komp. Plutonchefers förberedelser. Inrättning i 5 led med logementschefer i främre ledet. Styckjunkare "Elvis" Ljungberg med stor pondus i röstläget. Han basar över tross och bilförare. Plutonen står i givakt. Beordrar sina logementschefer. Skriker "permissionssedlar hit", han väckte hela kompaniet. Hans logementschefers struliga marschanträde, trötta ben, lät som en mjuk trumvirvel. "Elvis" med sin beska

min, ryter: "ni går fan som ni gått i tjära, tebaks igen, tebaks igen, jag vill höra en hög kraftig smäll i backen när ni gör ett gemensamt marschanträde". Så blev det. Seismografen i Uppsala fick hicka. "Elvis" nöjd. Avlämning kunde ske till kompch under stor munterhet i leden. Dagens verksamhet kunde påbörjas med stor respekt för uppgiften & ett smile.

Det blev några vändor kommendering till vakten. Anmälde oss för vaktchefer fanjunkare Asplund, Oddmo. Där fick vi klara instruktioner. På robotfältet finns det stora raketer m/67 från United States of America. Dessa skall bevakas dygnet runt. Vi var 2 vaktssoldater på kronans järnhästar som cyklade ut till fältet.

Avlöste vaktposterna. Med oss en kontrollklocka i väska där vaktchefen kunde avläsa på en remsa om/när vi varit i rätt tid, rätt plats med en nyckel till klockan för godkänd patrullering.

Den 3 september. Stor dag. Övergång till Högertrafik. Lv 4 kommenderad till stadens hjälp för att demontera vägskyltar. Vi svingade glatt våra skiftnycklar, inställda för högsta beredskap. Undertecknad med 5 lumparkompisar på flaket & en tjugig bilkårist i hytten. Ut i Malmös stadsdelar med karta och kompass till tilldelat område. Mycket folk i stan uppleva denna övergång. Melodin uppmaningen känner ni väl igen?? "håll dig till höger Svensson, annars slutar det med en smäll". Det gick som bekant bra. Det blev så dags för Lv 4's 25 års jubileum. Lördagen den 30 september. Söndagen den 7 oktober. Mycket folk intresserade. Materieförevisningar med plutoner på Stortorget, Drottningtorget och Triangeln under förmiddagen. Förbimarsch med Ltgb 934 med soldater, släp, pjäser och centralinstrumentering för Överste Olle Rydner vid Stadsbiblioteket. Hälsningstal av regchef Olle Rydner till Malmöborna. Historik. Byggnader. Beredskapen är god. Högtidstal av Landshövding Gösta Netzén. Förevisningar av materiel på kasernområdet under eftermiddagen. Stor publik på östra fältet. De hörde en hög röst som kommenderade soldater i marsch, vapenexercis i givakt. De vände blicken mot kasernen. Här stod Styckjunkare "Elvis" Ljungberg med soldater i uniform m/ä. Hans röstläge, tjänstemin och kroppshållning är välkänt. Denna drillshow blev ett mycket populärt minnesvärt inslag för besökarna.

Det hela avslutades med festligheter, lunch i Pjåshallen för fast anställd personal, pensionärer. Jubileumsbankett under kvällen på Malmö Rådhus med pompa & ståt. Vi soldater blev inbjudna med kvinnlig fågring till en danskväll i Solhagens Dansrestaurang på gångavstånd från regementet. En uppskattad avslutning på Lv 4's 25års jubileum.

Glad i hågen MUCK efter 297 dagar med utryckning den 26 april 1968 återgå till civil tjänst/ elektriker. År 1972. Besökte Lv 4. Information av Kn/Tekn off Leo Kristensson rekryteringsofficer teknisk tjänst. Min startutbildning till armétekniker på RMS Lv 6 i Göteborg. Yrkeskunniga & bra läsare. Det blev 30 trevliga och lärorika år, personlig utveckling. Ett bra team i det tekniska gänget med Lv 4's höga krav och målsättningar.

Må väl kamrater

Med vänliga hälsningar  
Lennart Ahlberg  
Kn/ Teknisk Off/ Chef teknikerskolan  
Kulor & Krut  
Lv 4

# Lumparminnen:



Det nya hemmet för ett antal månader framåt, på ett lämpligt vykort att skickas hem till morsan och berätta att allt är bara bra och kamraterna snälla, men fiser på nätrna....



Sängar på rad i två våningar.  
Annat än pojkrummet hemma.  
Och inga bilder på nakna tjejer...



I fält var det inte talrik, kniv å gaffel som gällde, utan det var att äta direkt ur "Snuskburken"...

# Lumparminnen:



Skjutövningar i mörkret mot okända mål.  
fast sällan mot fientligt flyg.  
Bara mot en strut i tyg efter ett plan...



Till denna stol och plats ställde vi inte  
de glada å snabba stegen till, precis...



"Mmmm det här smakade riktigt bra"  
Första målet mat i lumpen. Fast kanske inte riktigt  
som morsans köttbullar... där hemma!



Blev man sjuk å inlagd och hade tur  
så kunde man få ett enkelrum.  
Med fönster, besöksstol och läslampa

*Redaktörens anmärkning:*

*"Artikeln må innehålla några felaktiga gradbeteckningar och kanske även tidpunkter, men det är fantastiskt trevligt att få dessa nostalgiska minnesberättelser oss tillsända, och vi ser verkligen fram emot flera.*

*Fotona är från olika tidsperioder men återspeglas i texten".*

*Bengt Jansson/ Redaktör*

# Slaget vid Helsingborg

## Danmark ger sig inte



*I senaste numret av Lv FYRINGEN berättade vi om slaget vid Lund 1676. Danmark försökte då återta de förlorade Skånelanden som gått förlorade vid freden i Roskilde 1658. Under skånska kriget som avslutades 1679, utkämpades slaget vid Lund 1676 vilket blev en katastrof för danskarna.*

*30 år senare söker kung Fredrik IV av Danmark förbund med polacker och ryssar och i oktober 1709 förklarar Danmark krig mot Sverige, en av anledningarna sades vara danskt missnöje med Öresunds tullen.*

*Danmark hade en invasionshär bestående av 15 000 man, medan de svenska trupperna efter slaget vid Poltava var i mycket dåligt skick. Generalguvernören för Skåne, Magnus Stenbock förfogade endast över knappt 3 500 man från de regementen (Norra skånska kavalleriregementet och Södra skånska kavalleriregementet) som återuppsatts efter Poltava.*

### Landstigningen vid Råå

Danmark invaderade Sverige i början av november 1709 genom att precis som under Skånska kriget, 30 år tidigare, landstiga vid Råå fiskeläge söder om Helsingborg. Historien från 1676 upprepar sig alltså. Den svenska reaktionen på angreppet blev liksom under Skånska kriget att retirera inåt land norrut mot Småland. Den 5 november 1709 hade hela den danska invasionsarmén landstigit och Helsingborg hade intagits, mycket beroende på att stadens borgare lämnat över stadsnycklarna till danskarna för att undgå plundring och förstörelse.

Stenbock underrättade ledningen i Stockholm om invasionen och gav order till kavalleriregementena att dra sig tillbaka. Ledningen i Stockholm gav genast order om att de helt nyuppsatta Kronobergs, Jönköpings, Kalmar, Östgöta och Södermanlands infanteriregementen, samt Smålands och Östgöta kavalleriregementen så fort som möjligt skulle

göras redo att marschera ner mot Skåne och den avtalade mötesplatsen vid Loshult i norra Skåne.

### Den danska offensiven

Danskarna var inte överens om hur kriget skulle drivas vidare. Kungen ville slå ut den svenska flottan som låg i Karlskrona. Den svenska flottan är vid denna tid stark och den danske kungen befarar ett angrepp på Köpenhamn. Den danske befälhavaren i Skåne var lite mer försiktig och ville ha ryggen fri genom att inta Landskrona och Malmö. Naturligtvis blev det som kungen bestämt.

Stenbock befann sig i Malmö för att skaffa förnödenheter. Han försökte också värva soldater till sin, i detta läge mycket svaga armé. Stenbock fick sina direktiv från försvarsledningen i Stockholm via kurirer.

Den 1 december lämnar Stenbock Malmö och beger sig norrut mot Kristianstad. De svenska styrkorna samlades under Stenbocks ledning i norra Skåne.

I början av december påbörjade danskarna slutligen en belägring av Malmö med omkring 2 000 man, men denna var lika verkningslös som den vid Landskrona då inte heller denna stad blockerades från sjösidan. Vid detta tillfälle kontrollerade danskarna praktiskt taget hela mellersta Skåne utom de belägrade städerna.

Den 3 januari 1710 påbörjade danskarna sin marsch mot Kristianstad. Då många av de danska trupperna var upplåtna för belägringarna av Malmö och Landskrona ansåg sig befälhavaren Reventlow inte ha tillräckligt med soldater för att möta den annalkande svenska armén i en avgörande drabbning.

Stenbock begav sig den 10 januari till Karlshamn, dit huvuddelen av arméförråden förflyttades, och planerade att möta den danska armén i passen vid Mörrumsån och Norje i stället för i Kristianstad

Den 12 januari anlände Reventlow till Vä sydväst om Kristianstad och drog på eftermiddagen vidare mot Torsbro för att på så sätt inringa staden. Väl framme vid bron i Torsbro träffade den danska armén på en svensk styrka på 60 fotsoldater och 150 ryttare som efter en kort strid drog sig tillbaka till Fjälkinge. Danskarna följde efter och ytterligare strider utbröt, men efter hand som allt fler danska trupper anlände, retirerade de svenska trupperna till Blekinge. I och med detta hade danskarna säkrat övergången vid Helge å.

Trots den danske kungens önskan om att inta Karlskrona vände Reventlow därefter tillbaka till Kristianstad. Karlskrona skulle i hans mening bli alltför svårt att inta och bedömde att risken var stor att den svenska armén som började ansamlas i Småland skulle kunna skära av den danska arméns försörjningslinjer.

## Den svenska motoffensiven

Stenbock lämnade Ronneby och anlände den 21 januari till Växjö, där de svenska trupperna hade börjat samlas. Dagligen lät man de oerfarna trupperna öva på isen på en frusen sjö utanför staden, och snart fick soldaterna även uniformer hämtade ur militärförråden. Innan alla regementen hade hunnit sluta upp i Växjö, bröt Stenbock den 31 januari upp och marscherade med en stor del av armén till Osby. De förband som inte hunnit fram fick order om att följa efter. Den 8 februari anslöt ytterligare trupper från Bohuslän, och den 11 februari anlände tre kavalleriregementen som hade kvarstannat i Blekinge. Till slut hade Stenbock samlat en styrka på 19 regementen och över 16 000 man. Detta ska jämföras med att Reventlow vid samma tillfälle disponerade över endast omkring 9 000 man. Ett av skälen till att nya trupper hela tiden kunde sättas får tillskrivas indelningsverket, som Karl XI skapade under sin regeringstid. Stenbocks plan var att tvinga den danska armén tillbaka till Helsingborg. Stenbock vill säkra den rika tillgången på proviant och dessutom få stöd från fästningarna i Malmö och Landskrona. I Malmö fanns också 20 kanoner som Stenbock var i desperat behov av. Den 12 februari påbörjas den svenska framryckningen mot Helsingborg, men vid Hästveda påträffade svenska förtrupper en dansk rekognosceringstrupp och en skärmytsling utbröt, varefter danskarna retirerade. När Reventlow underrättades om striden och den svenska arméns förflyttning, tolkade han det som att Stenbock planerade att marschera mot Kristianstad för att sedan anfälla den danska armén i ryggen. För att inte blotta sig för ett anfall drog han därför tillbaka sina trupper till Vä, för att sedan fortsätta mot Skarhult söder om Eslöv. Trupprörelserna var en skenmanöver från Stenbocks sida och en del i planen att få Reventlow att röra sig västerut mot Helsingborg för att öppna upp de södra slätterna. Men Reventlow förflyttade sig i stället åt söder.

### Danmark får en ny befälhavare.

Reventlow hade under hela kampanjen lidit av en envis förkylning och nu blev det bara värre. När Reventlow kommit ner till Skarhult utanför Eslöv drabbades han av stora ryggsmärter och feber. Reventlow ansåg sig oförmögen att fortsätta sin uppgift,

han skickade ett brev till kungen i vilket han meddelade sin avgång och utsåg sin ställföreträdare generallöjtnant Jörgen Rantzau som sin ersättare.

Den 18 februari gick Stenbock över Rönne å vid Stockamöllan. Detta var inte vad den danske befälhavaren räknat med. Den danska krigsledningen befarade att Stenbock hade för avsikt att skära av de danska försörjningslinjerna från Helsingborg och Rantzau beordrade då de danska trupperna att dra sig tillbaka till Helsingborg. Den danska tillbakaryckningen till Helsingborg mottogs med glädje och förvåning av Stenbock, eftersom danskarna hade gett honom fri lejd till södra Skåne.

### Den 27 februari

Nådde Stenbock Fleninge norr om Helsingborg, där han slog läger för natten. Den svenska armén var vid tillfället lika stor som den danska och hade ett större kavalleri, men därigenom också färre infanterister.

### Slaget vid Helsingborg den 28 februari 1710

De danska trupperna var redan på morgonen den 28 februari utposterade i sina ställningar i vänta på de svenska styrkorna. Fronten sträckte sig nästan tre kilometer i nord-sydlig riktning öster om staden, mellan Pålshögskog – Rings-torpshöjden- Fredriksdal- Husensjö. Framför sig skyddades trupperna av



Hjalmskults Kungsgård, som Stenbock använde som högkvarter under slaget.

När de danska trupperna sedan såg hur den östra flygeln tog till flykten rämnade försvaret allt mer samman. De danska elitstyrkorna Gardet och Grenadjärkåren, som var utplacerade på centerns kanter kunde dock förhindra den svenska framryckningen länge nog för att de andra styrkorna skulle kunna dra sig undan. I slagets slutskede anföll kavalleri från den svenska högerflygeln den danska vänsterflygeln, vilken ännu inte kommit i elden. Det svenska kavalleriet jagade danskarna på flykten och därigenom blottades Grenadjärskårens sida som därmed blev omringad. Den andra danska elitstyrkan, Gardet, hade redan tvingats dra sig tillbaka efter att regementet förlorat nära 500 man. Läget blev därmed ohållbart för danskarna och centerns överbefälhavare beordrade dansk reträtt. Resterna av den danska armén sökte sin tillflykt innanför de hastigt uppförda vallarna kring Helsingborg.

Resterna av den danska armén sökte sin tillflykt innanför de hastigt uppförda vallarna kring Helsingborg. Någon uttalad befälhavare för trupperna fanns inte då Rantzau på fältskårens inrådan genast överskeppats till Helsingör för att behandlas för sina skador. Något svenskt anfall kom dock inte, då Stenbock trots sitt övertag inte ville ödsla mer resurser på ett redan vunnet slag och att han tyckte staden hade brutit sitt trohetslöfte till den svenske kungen och inte var värdigt ett återtagande. Eftersom hotet om rysk invasion fortfarande var stort, ansåg Stenbock också att en stormning av Helsingborg skulle kräva alltför stor manspillan, vilket man inte hade råd med.

## De danska förlusterna var förödande.

Man hade förlorat över 7 500 man i stupade, sårade eller tillfångatagna och dessutom var artilleriet i svenska händer. Man var nu tvungen att inställa sig på att försvara staden för att skydda sin reträtt från Skåne. Den svenska armén var efter slaget i betydligt bättre skick än den danska då dess förluster efter slaget uppgick till 2 800 döda eller skadade.

Trots sitt övertag valde Stenbock att inte anfälla Helsingborg. I stället belägrade man staden och skickade ett förslag till kapitulation som danskarna avvisade. De svenska styrkorna besköt staden från landsidan och när de danska evakuerings skeppen anlände ställde man upp ett batteri på udden norr om Kullaporten varifrån man besköt skeppen och skeppsbryggan. Den danska evakueringen av trupperna till Helsingör påbörjades den 4 mars.

## 'Krigsfångarna

Av de många danska krigsfångarna skickades officerarna till Malmö, förutom de svårast sårade som skickades till Helsingör för vård. De meniga skickades till Halmstad, varifrån de sändes vidare till olika fångläger runt om i Sverige. De sattes bland annat i arbete med att bygga ut landets fästningar, ett arbete med mycket hög dödlighet. Vissa av de värvade soldaterna undkom detta öde genom att i stället ta värvning i den svenska armén. Officerare var en mycket viktig handelsvara när det kom till utväxling av krigsfångar, och de behandlades oftast väl.

## Efterdyningar

Efter Stenbocks seger vid Helsingborg började en hjältekult växa kring honom i det svenska riket. Över hela riket firades Stenbocks seger med hyllningstal, skrifter och konstnärliga verk, och i en allmän tacksägelseceremoni den 18 mars lovprisades Stenbocks namn. Från danska sidan konstaterades att fälttåget hade varit en katastrof, och Fredrik IV begärde in redogörelser från alla i den danska generalstaben för att reda ut vad som gått fel. Särskilt ville han veta vilka order som getts och huruvida dessa efterföljts. Rantzau kritiserades hårt, men bedömningen gjordes att han trots allt visat på initiativ och personligt mod, och han undkom större konsekvenser. Skulden föll i stället på Reventlow, som avskedades som överbefälhavare den 12 april.

## Ryttarstaty av Magnus Stenbock

Den 3 december 1901 avtäcktes Magnus Stenbockstatyn. Kung Oscar II hade tänkt närvara vid avtäckningen men fick förhinder, elaka tungor påstår att Oscar II ansåg att endast kungar (motsv.) skulle avbildas som en ryttarstaty.

I mars 1959 flyttades statyn cirka 20 meter österut då den utgjorde ett problem eftersom den hade placerats mitt i stadens centrala gatustråk och i maj 1959 kom statyn på plats där den står idag.

Magnus Stenbock har gett namn till en skola i norra delen av Helsingborg. Ett långt gatustråk uppe på landborgen har fått namnet; Norra-, Mellersta- och Södra Stenbocksgatan.



# Signalspaning förr och nu

Vi har ju alla märkt av de svängningar som skett i försvarspolitiken de senaste åren vilket även har påverkat den signalspaning som bedrivs av Sverige och NATO. För svensk del har det skett genomgripande nedläggningar även bland FRA fasta anläggningar och ändring av inriktning till spaning mot internet, FRA-lagen. Hur utvecklades den Svenska signalspaningen till det den hade fram till 2000? Det har under de senaste åren utgivits en del böcker som beskriver utvecklingen. Se litteraturförteckning.

Krypto och sambandsmedel  
Kryptering har använts, om inte från Hedenhös, men under århundraden för att dölja militära avsikter och diplomatiska avsikter. Tidigare innebar det att brev och andra dokument fysiskt måste komma i motståndarens händer, och att krypterad text därefter forceras.

Under andra halvan av 1800-talet utvecklades telegrafen både genom kablar och senare via radio vilket gjorde det möjligt att avlyssna eller tappa av kabelförbindelse. Det stora skiftet kom under VK I när tekniken gjorde ett språng och hastigheten för informationsöverföring kunde ökas.

Under mellankrigstiden utvecklades tekniken bland annat inom kryptering genom att maskinchiffrering utvecklades. Dock hade man kvar problem med osäkra överföringslinjer i marknäten vilket Sverige utnyttjade när den tyska G-skrivaren forcerades av FRA:

Utvecklingen under VK II innebar även att inriktning skedde mot teknisk signalspaning vilken riktas mot exempelvis radarstationer oavsett om de är på mark, sjö eller i luften.

## Utveckling i Sverige

Marinen började tidigt spana, främst mot Rysk radiotrafik. Och generalstaben hade en Rysslandsavdelning som sysslade bl. a. med forcering av krypto. Under VK I skedde även ett utbyte med Tyskland inom kryptoområdet. Mellankrigstiden utnyttjades till att bygga upp en kryptoavdelning så att omvärlden kunde följas. När VK II bröt ut var Sverige inte helt oförberedda.

Inriktning då var främst på att spana mot Tyskland vilket vi hade utmärkta möjligheter att göra eftersom Tyskland krävde att få telefonlinjer genom Sverige till Norge och Finland. Under kriget, när Tyskland försvagats, utvecklades samarbetet med de allierade inom teknisk signalspaning. FRA upprättades som egen myndighet 1 juli 1942 och försvarets signalspaning fördes över dit. Ett antal fasta stationer upprättades och spaningen delades upp på kommunikationsspaning (KOS) och teknisk spaning (TES).

Under 1950-talet utökades signalspaning till flygplan som flögs av Flygvapnet. Incidenten med DC-3 är mycket omskriven. En svensk DC-3

som sköts ner över Östersjön av ryskt stridsflyg. Detta flygplan var ett specialutrustat signalspaningsflygplan. I den webbsida som hänvisas till i litteraturförteckningen finns ytterligare information om svensk signalspaning. Under 1980-talet bedrevs signalspaning till sjöss med fartyget Orion som nu skall ersättas med ett nytt, mycket försekat, fartyg.

## Vad kan man se idag av signalspaning?

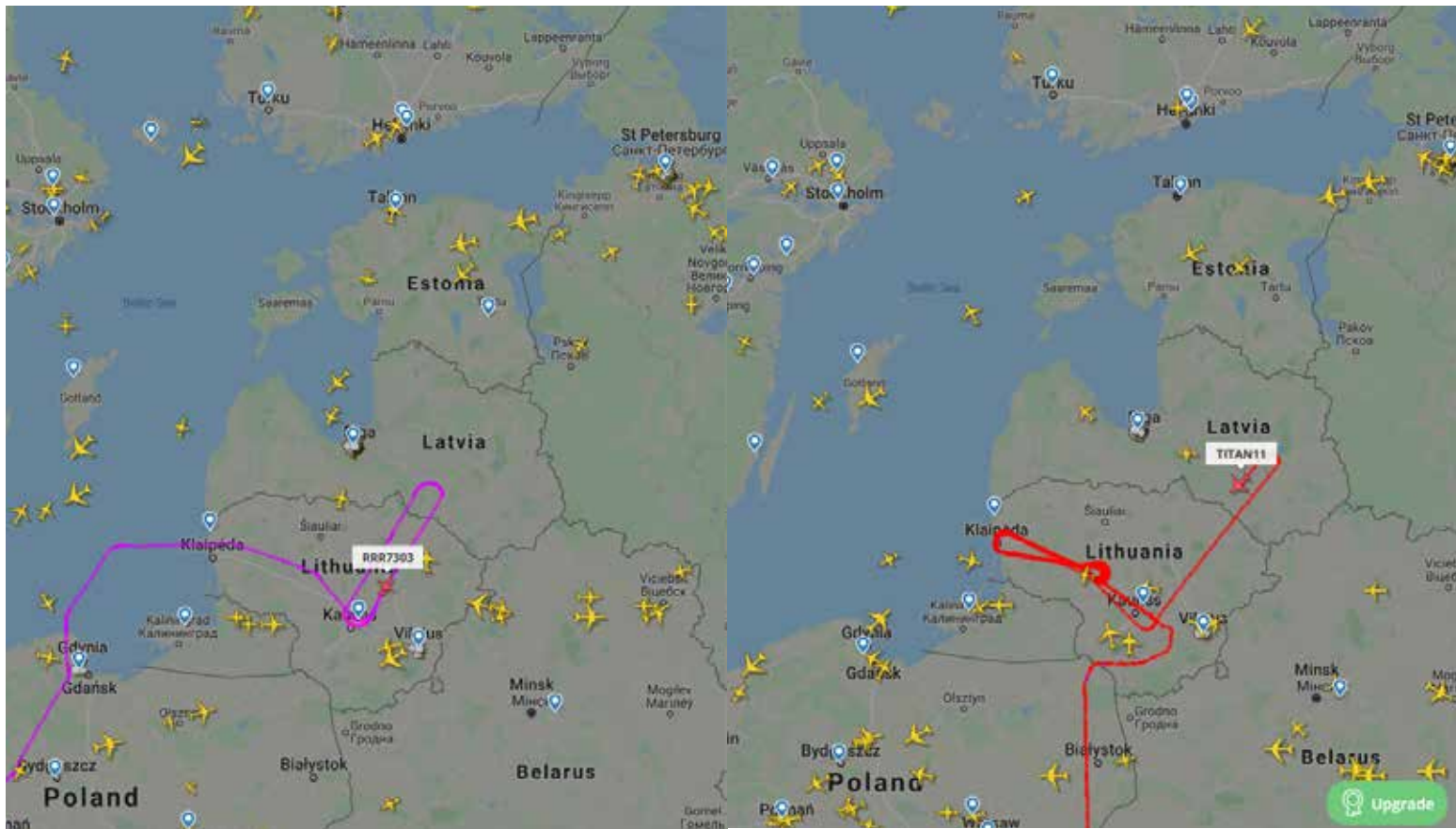
I samband med det försämrade läget, främst efter Rysslands annektering av Krim, förekommer en omfattande signalspaning av Nato mot Ryssland och Belarus främst från Baltikum och Ukraina. Aktiviteten var mycket hög under våren 2021 när Ryssland samlade stora truppstyrkor söder om det omtvistade området i sydöstra Ukraina.

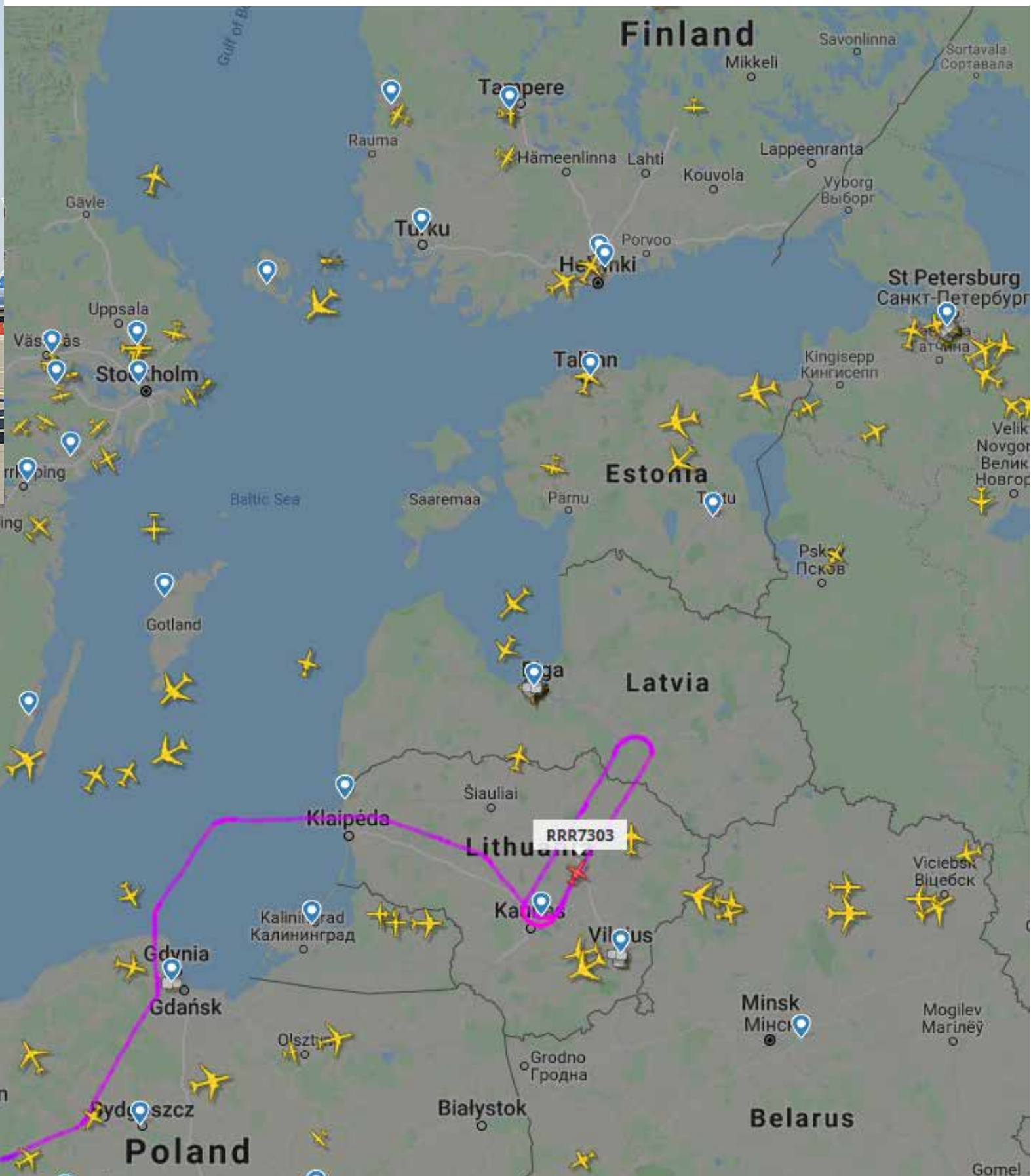
Signalspaningen bedrivs med olika medel. Ett synligt medel är att använda speciella flygplan. Flygplan som används är av varierande typer. Det mest iögonfallande är Global Hawk, ett förarlöst flygplan, som flyger på 16 000 meters höjd och kan vara i luften ett helt dygn utan extra tankning. Dessa flygningar utgår, vad jag har sett, från Sicilien eller Persiska Viken. Ibland flyger man från Storbritannien via Polen och Ukraina till Svarta havet och spanar ett antal timmar med varianter på Boeing 707 eller senare typer.

Havsövervakning utgår även från Kreta med plan av typ Orion eller Boeing. Över Litauen används även mindre plan av typ Beechcraft 200 som kan ses med beteckning som börjar på YANK. Det händer då och då att Nato använder Global Hawk över Baltikum. Sverige utför också dagliga flygningar över Östersjön riktade mot främst Kaliningrad och ibland även längs gränsen mellan Sverige och Finland. Flygplanet kan följas på Flightra-24, en webbsida där i princip all luftfart registreras i realtid. Det svenska planet brukar ha beteckningen SVF 622.



Några exempel på företag från Flightradar:  
C-G Andersson  
Litteratur  
J-O Grahn, Om Svensk signalspaning, Pionjäreerna  
J-O Grahn, Om Svensk signalspaning, Andra världskriget  
Webbsida om signalspaning: [www.signalspaning.se](http://www.signalspaning.se)





## Beredskapsteatern och Ystads Militärhistoriska Museum

Presenterar ett lustspel i två akter

# Tama flugor & vilda elefanter

Manusförfattare: Lars Ransheim  
Regi: Malin Bernborn och Andreas Ransheim  
Musikarrangemang: Tobias Tjörndahl

Premiär 29/10 kl 19.00

Pris 250:- per person.  
Barn under 7 år gratis.  
Antalet platser mer  
begränsat än tidigare



Förfrågningar  
och platsbokning:  
lars.ransheim@  
ystad.nu  
Målla (helst) eller  
ring 0708 532401

Efter två pacificerande corona-år återupptar vi traditionen med att spela teater på Ystads Militärhistoriska Museum!

Årets pjäs handlar om ett fridfullt badhotell på 1950-talet under Kalla Krigets dagar.

Vi får bl.a träffa författaren Sally Tales och barnboksförfattaren

Enid Blyton, miljonärsdamer och en känd operasångare.

Under hotellets glättade yta lurar mörkare hemligheter.

Premiär 29/10  
kl 19.00

31/10 kl 16.00

6/11 kl 16.00

6/11 kl 16.00

7/11 kl 16.00

12/11 kl 19.00

14/11 kl 16.00

19/11 kl 19.00

20/11 kl 16.00

Final

21/11 kl 16.00

Förfrågningar och biljetter  
i parterna ingår!



Nils Ahlins Gata 19, Ystad.  
(Inne på gamla regementsområdet)



# Ärtor & Berättelser

## Hösten aktiviteter:

**Torsdagen den 21 oktober:** berättar Emil Sjörup om Charlotte Berlins testamente och hur det påverkar MilMus.

**Torsdagen den 18 november:** berättar berättar Emil Sjörup om Ystads äldsta kulturförening HARMONIKÖREN 125 år i år.

**Torsdagen den 16 december:** uppträder Vokalgruppen MTB

Ärtor & Berättelser kostar **150:-/gång** och du bokar dig på: lvfyringen@lv4.org senast en vecka innan aktiviteten.

Klockan 12.00 börjar Sövestadortens Lottakår servera ärtorna som följs av pannkakor med välvispad grädde och hemlagad sylt jämte en kopp kaffe.

Ca 12:45 börjar berättelsen, alltid med ett intressant tema. Välkommen!



**Ystads  
Militär  
Historiska  
Museum**

INTRESSANT MILITÄRHISTORIA FRÅN 1773-1997

# Latin Samba Gala Show

## Lv 4 Kamratförening 1946 - 2021



16 oktober 2021 kl. 18.00 på Ystads Teater  
Biljetter: [www.lv4.org](http://www.lv4.org)



**Fritiden Hotell & Kongress**  
21 november kl 16:30

Medlem i Lv 4 Kamratförening  
Jubileumspris 125 kr

anmälan via [event@lv4.org](mailto:event@lv4.org)

Dirigent: **Violeta Todorova**  
Piano: **Kjell Edstrand**  
Skånska Dragonregementets musikkår

Jubileumskonsert med pärlor ur:  
➤ operor, operetter och musikaler



Teater  
Båten

Brudkören

La Traviata

Koppången

Chess

En kväll  
i juni

Båtlåt

Kö-sången

Fångarnas  
kör

Gästernas  
kör

Esmeraldas  
bön

Anthem

# Posttidning B

Skånska Luftvärnskårens Kamratförening  
Nils Ahlins gata 19  
271 39 Ystad

PORTO  
BETALT



## Skånska "bedelöjder" lyser upp i novembermörkret

Text: Bengt Jansso Foto: Peo Gertsson

Lyktor gjorda av sockerbeter har varit en skånsk tradition under nästan trehundra år men tyvärr är den på väg att gå förlorad.

Ursprungligen kommer de s.k. "Betlykorna" från Irland och tog sig därifrån till USA.

Utkarvade betor är alltså Halloween-pumpornas föregångare. Redan de gamla kelterna gjorde ljuslyktor med utskurna ansikten av kålrötter. När irländarna kom till USA var det brist på kålrötter men det fanns olika färgstarka orangea pumpor i olika storlekar som fick fungera som ersättning.

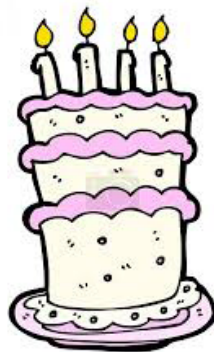
Att tillverka hemska ansikten av betor förekom i Skåne, långt innan Halloween fick fäste i landet.

Framförallt fanns traditionen i de områden där sockerbetsodling var stor.

I oktober börjar årets sockerbetskampanj och då kan det vara ett bra tillfälle att sprida traditionen vidare och gå ut på något betfält och hämta en för att tillverka en rälåg "bedelöjda".

# Vi Grätkulerar...

...Hösten & Vårens jubilarer!



01 okt Lisbeth Erlandsson	70 år Nybros
11 okt Björn Larsson	60 år Staffanstorp
12 okt Lars Rudbert	75 år Malmö
15 okt Erling Olsson	75 år Malmö
16 okt Bengt Jansson	75 år Lomma
24 okt Anette Olsson	65 år Ystad
24 okt Karl-Erik Eliasson	70 år Skeplanda
31 okt Curt Hansson	65 år Köpingsbro
01 nov Mats T Juhlin	70 år Vollsjö
11 nov Inga Berggren	80 år Trelleborg
12 nov Weino Sandh	75 år Värnamo
01 dec Per Strömblad	65 år Ystad
04 dec Robert Elmstedt	60 år Karlshamn
11 dec Carina Liljedahl	60 år Brösarp
12 dec Krister Wahlgren	85 år Falsterbo
15 dec Gert-Inge Jönsson	65 år Ystad
17 dec Matts Johnsson	70 år Ystad
18 dec Knut Persson	75 år Skurup
18 dec Roland Sjögren	75 år Ystad
27 dec Roland Lennstrand	80 år Åkarp
29 dec Gun Schmidt	85 år Klagstorp
30 dec Christer Sterning	80 år Ystad
01 jan Christer Holm	75 år Beddingestrand
02 jan Hans G Pettersson	70 år Malmö
03 jan Birger Hertzman	75 år Korsberga
03 jan Johan Alexon	60 år Rydebäck
06 jan Alf Persson	75 år Nödinge
15 jan Åke Gustafsson	75 år Glemmingebro
15 jan Börje Persson	75 år Malmö
18 jan Ove Hagman	95 år Arlov
18 jan Sven Sehag	90 år Skara
21 jan Ulf Tegle	75 år Oxie
24 jan Greger Nyström	75 år Nykvarn
24 jan Göran Rode 80	år Malmö
26 jan Kjell-Åke Wihlborg	75 år Åkarp
29 jan Anders Murath	65 år Ystad
01 feb Hans Sternerup 8	0 år Karlsborg
06 feb Bengt-Olof Nygren	80 år Växjö
09 feb Lars-Åke Kristensson	70 år Ystad
11 feb Göran Larsson	65 år Ystad
14 feb Ingemar Wisbrant	90 år Lund
21 feb Bo Hjalmarsson	65 år Enebyberg
27 feb Mona Burman 7	5 år Simrishamn
07 mar Per-Olof Ekman	65 år Nykvarn
13 mar Nils Svensson	90 år Ljungbyhed
16 mar Ingvar Jönsson	85 år Braås
16 mar Jörgen Thulstrup	85 år Åkersberga
21 mar Hans Lindell	80 år Limhamn
23 mar Göran Tränk	80 år Nässjö
24 mar Nils Malmquist	90 år Uppsala
24 mar Karl-Axel Ahlgren	95 år Vellinge
27 mar Bertil Öberg	85 år Helsingborg



## Händelser under hösten 2021:

### Lv FYRINGEN hösten 2021

#### Omkring den 15 sep

#### Styrelsens planering + styrelsemöte 5

15-16 september

#### Kamratföreningens 75-års jubileum

Latin Samba Show 16 oktobr

#### Ärtor & Berättelser

#### Ystad Militärmuseum

21 okt resp. / 18 november

#### Harmonikören

#### Opera/Operettkonsert

Fritiden Hotell & kongress 21 november

#### Luftvärnsregementets Kamrater Dec

Styrelsemöte 6 december

#### Ärtor & Berättelser

#### Ystad Militärmuseum

16 december



Under det gångna  
året har några av  
våra kamrater avlidit.  
Vi minns  
– och halar flaggan”.

Dag	Namn	Ort	Ålder
3 mar 21	Carl Otto Rydner	Mexico City	84
23 mar 21	Göran Hagman	Arlöv	89
29 apr 21	Allan Svensson	Gränna	87
01 maj 21	Gunnar Persson	Staffanstorp	88
20 maj 21	Hans Fredriksson	Ystad	82
02 juni 21	Kent Gärderup	Ängelholm	88
07 aug 21	Leif Maartman	Saltsjöbaden	90
11 aug 21	Mats Lindell	Ystad	76

Enligt styresenskänedom

# Posttidning B

Skånska Luftvärnsskårens Kamratförening  
Nils Ahlins gata 19  
271 39 Ystad

PORTO  
BETALT

## Sveriges bästa och vackraste landstigningsstrand ?

Inom loppet av 33 år  
29 juni 1676 & 2 november 1709  
genomförde Danmark landstigningar  
på en och samma plats  
med samma syfte.

&

Att återta de förlorade Skånelanden!

&

Landstigningarna blev båda gångerna  
lyckade men slutresultatet blev  
båda gångerna ett danskt misslyckande.

&


Stränderna är platta, det finns inga  
naturliga hinder och inte heller  
finns några befästningar.

&

Karl XII beordrade 1712  
att stränderna skulle befästas med  
ett så kallat retranchement,  
detta blev klart 1713 men  
fick aldrig någon betydelse,  
ryssarna kunde komma hit  
och bränna fiskeläget Råå

1788

&



KRIGSÅREN 1676 OCH  
1709 LANDSTEGO DAN-  
SKA HÄRAR PÅ KUSTEN  
VID RÅÅ  
ÅR 1712 ANLADES FÖR-  
SVARSVERKEN LÅNGS  
STRANDEN  
1788 DEN 10 AUGUSTI  
BRÄNDES SAMHÄLLET  
AV RYSKA SJÖSTRIDS-  
KRAFTER  
TILL ERINRAN OM DESSA  
HÄNDELSE RESTES 1939  
DENNA STEN